

© Editura EIKON

București, Str. Smochinului nr. 8, sector 1,
cod poștal 031310, România

Difuzare / distribuție carte: tel/fax: 021 348 14 74
mobil: 0733 131 145, 0728 084 802
e-mail: difuzare@edituraeikon.ro

Redacția: tel: 021 348 14 74
mobil: 0728 084 802, 0733 131 145
e-mail: contact@edituraeikon.ro
web: www.edituraeikon.ro

Editura Eikon este acreditată de Consiliul Național
al Cercetării Științifice din Învățământul Superior (CNCSIS)

Descrierea CIP este disponibilă la Biblioteca Națională a României

ISBN: 978-606-711-711-0

Tehnoredactor: Mihăiță Stroe

Editor: Valentin Ajder

Doru Ionescu

TIMPUL CHITARELOR

Florian Pittiș, Dorin Liviu Zaharia
și epoca Folk

Prefață de George Stanca

E I K O N
București, 2017

Cuprins

Doru Ionescu – un istoric al rockului și folkului românesc	5
Vânare de Folk	7
Poezia muzicii FOLK	13
Muzica poeziei, poezia muzicii...	27
MIȘU MUNTEANU și cântecele sale din flori	33
MIHAI DIACONESCU, gazdă bună pentru folkști	37
DORIN LIVIU ZAHARIA, anarhetipul sau... un frate tânăr	40
Și ei au fost în Arcadia... HIPPIE!	79
FLORIAN „MOTU” PITTÎȘ, personajul unic și irepetabil	105
NICU VLADIMIR, strop de înger	135
MIRCEA FLORIAN, personajul sincretic	145
MIRCEA VINTILĂ, Brambura prin folk, rock și pop	174
DORU STÂNCULESCU, de-alaltăieri până azi (și mâine)	188
SORIN MINGHIAT, numitorul comun... dar atât de special	199
VALERIU STERIAN, amintire cu haiduc... anti!	204
NICU ALIFANTIS, baladist. Risipitorul de iubire	216
ADRIAN „PUIU” IVANIȚCHI, un tarabostes	236
MIRCEA BODOLAN în grupa mare a folkului	243
FETELE CHITARĂ	253
MARCELA SAFTIUC, balada în stare pură	253
ADRIANA AUSCH, de ce un „Outsider”?	262
ZOIA ALECU, ou de rouă	274
ANDA CĂLUGĂREANU, una din trei dimensiuni	284
ERIKA JOZSA (și KAROLY HORVATH), drumul cel mai scurt... între antipozi	292
TIMIȘOARA in Folk	297
PRO MUSICA, mesajul pentru și prin muzică	297
EUGEN ELIU, un pionier folk timișorean	304
Timișoara, mon amour sau Final bănățean aparent...	312

MIRCEA BANICIU, de la o pasăre la alta	316
REVENIRI	328
HORIA STOICANU și dis-de-dimineața muzicii Folk	328
EVANDRO ROSSETTI, un italian de viață nobilă, română	337
VALERIU MIRCEA POPA și DAN OPRINA, folk underground	343
DAN CHEBAC și caii săi liberi	356
BENEDICT POPESCU, de la folk la teramin... via joagăr	365
HORAȚIU „BEBE” PARASCHIVESCU, fratele risipitor	370
Cenaclul FLACĂRA, între plus și minus infinit	376
DAN ANDREI ALDEA, un Om Bun pentru muzica românească	397
Vânare de folk... la final	407
Ilustrații	413

Celor ce s-au dus, dar – iată – au rămas...

Doru Ionescu – un istoric al rockului și folkului românesc

A vrut Dumnezeu să ne întâlnim. Era la un Festival de la Mamaia, în 2000. În culise. Eu conducem un juriu de presă. Doru avea un tricou. Cu Che Guevara. Și se cam uita la mine. I-am spus, ce zice? Crede că băiatul ăsta merită iubit cu revoluția sa comunistă cu tot? Nu mai știu ce mi-a răspuns, dar mi-a răspuns. Deh, simboluri perimate, pierdute în valul istoriei. Un comunist pentru mine era și este un potențial criminal. Dar cazul Che parcă trebuie înțeles altfel. Era. Părea un visător. Sau cel puțin așa reiese din celebra-i poză făcută de Alberto Korda, „Guerrillero Heroico” și socotită „cea mai faimoasă fotografie din lume și un simbol al secolului 20”... Bietul și frumosul El Comandante... O victimă a telalilor ideologici Marx & Engels. Plus cripto-iudaicii Lenin & Troțki și plătiți să destabilizeze Rusia. Să nu aprofundăm...

Când l-am cunoscut pe Doru acolo, mi-a spus că vrea să filmeze ceva cu veteranii muzicii rock-pop-folk – umblase prin arhive și găsisese câte ceva. Bravo, zic, a fost visul meu să scriu o istorie a acestui gen, căruia m-am aservit o bucată de viață. Dar nu am putut s-o fac pe vremuri. Cine te sprijinea la o istorie a... pletosilor?, că așa vedeau activiștii problema. Până a apărut mai întâi Valentin Ceaușescu cu plete, apoi Nicu ca fan folk-rock! Și cum să o scrii când la aproape fiecare trupă figura măcar un membru fugit în Occident? Cum să scrii despre PHOENIX fără să zici de Pilu Ștefanovici și mai ales de Mony Bordeianu? Și stai că Nicu Covaci nu venise cu microbuzul să fure toată trupa fără Baniciu; ba nici nu se ușchise încă la vremea când aveam astfel de intenții!

Băiete, i-am spus superior, apucă-te tu și fă-o! Nu credeam că mă va asculta. Cum nici nu cred că ar fi așa... Fiindcă presupun chiar că această istorie era planul lui secret din capul locului. L-am mai ajutat pe ici-colo cu o relație și nu l-am sabotat... în dulcele stil mioritic. Ba,

chiar atunci la Mamaia, ne-am urcat pe terasa unui hotel înalt unde i-am cam vărsat tot ce știam, având în grijă să nu vărs și sticla de vodcă pe care o luasem, știind că avem muncă grea de prestat! Ca o furnicuță, Doru a adunat apoi știri, istorii, povești. A filmat. A colindat, bietul trudit, mai toată Europa... și America... L-a prins pe marele chitarist de la SIDERAL Mugur Winkler, fostul meu coleg de facultate, redescoperit de mine prin '92, de profesie miliardar. Pe Niki Dorobanțu, amicul lui Gil Dobrică, dar și chitaristul vocal din ROȘU ȘI NEGRU, varianta ieșeană. Pe Costin Dobrin, tot din Sideralul Modal Quartet... A filmat, apoi a transcris. Muncă, domnule! Și a biruit!

Cred că, fără a avea studii de specialitate, Doru Ionescu poate fi numit Istoricul muzicii rock din România. Zic rock în general, nu ca stil ci ca gen. Generic. Acoperitor... Și apoi cred eu cu tărie că această lucrare ar putea fi una dintre rarele – nu știu dacă singura – istorii care s-au scris, s-au recompus numai din depoziții de martori și participanți. O istorie folk inedită, cu aromă arheologică: refăcută din cioburi. Ca amforele antice... O restituire culturală așa zice. Dar la noi folkul (ca și rockul și jazzul) nu e considerat cultură... e doar ceva exotic venit din Occident...

George Stanca

Vânare de Folk

Folk, muzică tânără, muzică acustică, mai multe sintagme (valabile în primul rând în muzica românească și mă delimitez astfel de muzica străină, nu de diaspora) care pot acoperi domeniul cărții de față. Cu povestea ei... După mai multe volume în care am reluat cu adăugiri și completări de rigoare materialul primei mele cărți „TIMPUL CHITARELOR ELECTRICE. Jurnal de călătorie în arhiva TVR” din 2006, nu acesta ar fi fost la rând. Dar editura Eikon, pe de o parte (prima care a reluat ideea de timp al chitarelor, urmată de Integral), și Magda Zaharia (soția lui Dorin Liviu Zaharia), pe de altă parte, m-au convins să rotunjesc cumva acest volum și să-i dau liber la tipar.

Un prim portret „Remix” al lui Dorin Liviu Zaharia, finalizat prin 2006 și prezentat în premieră la Clubul Țăranului (unul din primele sale evenimente, am ajuns greu acolo, și eu și invitații) s-a lăsat cu ecouri... ciudate pentru mine, în pofida așteptărilor (ca și în cazul lui Cornel Chiriac, de cu cinci ani înainte). În primul rând, coincidența a făcut să o aflu – într-una din rarele-i vizite în București – pe Magdalena Soare Zaharia Hofmann, cu care am început să mă întâlnesc. Capitolul lui Chubby nu precizează toate încercările domniei sale de a îi publica poeziile, nici înainte de a ne cunoaște, nici după. Dar iată că a trecut un deceniu și, din diverse cauze, în general obiective, nici Anastasia, nici Blumenthal și nici Eikon nu au reușit să lanseze doritul volum. Fie o integrală a poemelor, fie un prim „best of” însoțit de o biografie să-i zic sentimentală, folosind declarațiile intervievaților emisiunii – portret... Și formatele s-au tot schimbat, în încercarea noastră de a-l alege pe cel potrivit, dar nimic.

Pe de altă parte, tot din 2006 a început – pentru mine – trista poveste a dispariției fizice a lui Florian Pittiș, veți vedea în capitolul său ce și cum. Ce-i drept, plecasem de la Radio 3 – România Tineret (unde ne întâlneam săptămânal, cel puțin) din octombrie 2004, de când trecuse pe net. Nu am încercat să mă înstrăinez niciodată de Moțu, ba mă

împrietenisem și cu soția sa, Anda Pittiș, mai târziu făcându-i legătura cu Magda. Unul dintre momentele mele de satisfacție maximă, în plan personal, este acela când le-am întâlnit pe una cu alta și le-am lăsat să-și spună tot ce aveau de spus, între patru ochi. Apăruse cartea lui Nicu Vladimir de la editura Blumenthal, putea fi o referință utilă. În toamna lui 2015, când bătușem palma cu editura Eikon pentru apariția volumului dedicat Clujului, am mai avut un sentiment similar – atunci când i-am lăsat pe Magda și pe editorul Valentin Ajder să discute între ei atât de așteptata publicare postumă a poeziilor lui Chubby Zaharia. Dar, ca un făcut, după doi ani, până în vara lui 2017, apariția volumului era la fel de incertă ca în urmă cu nu știu câți ani.

Nu sunt un intim al folkului (ca în cazul rockului, cum mă cred), dar dacă pot să ajut cu ceva, cumva, nu mă dau în lături. Așa că acest volum răspunde insistențelor lui Valentin Ajder personal, pe de o parte, vizându-l pe Dorin Liviu Zaharia, ca și pornirilor mele mai vechi de a-l reaminti pe Florian Pittiș, punct! Întâmplător, în 2017 se împlinesc câte un număr rotund de ani de la dispariția fiecăruia – 30 respectiv 10. Și ar mai fi o motivație secundară a apariției acestui volum – polemica aberantă (în opinia mea) din anumite cercuri (în primul rând muzicale, culmea) iscată de decernarea premiului Nobel pentru literatură lui Bob Dylan. Încă un punct. Și o virgulă: În august Magda a revenit în București și am pus la cale în trei un prim volum de poeme ale lui Chubby!

Nu e o istorie a folkului, nu mă interesează cuvintele mari și frazările pompoase (mai ales în această epocă, în care se poartă exprimările flamboaiante la fiecare colț de stradă). Nu răspund decât propriei mele conștiințe, ca și până acum, în legătură cu artiștii aleși dintre atâtea emisiuni (care au zburat în 15 ani și în curând nu vor mai putea fi redifuzate, pentru că și telespectatorii își schimbă orizontul de interes, ca să nu mai vorbesc de dispariția lor fizică). Nici sintagma de jurnal personal n-am cum s-o folosesc când ating, fie și cu o floare, constelația de valori din prezentul volum; doar mă întorc cu reverență înapoi și mă uit în sus, spre atâtea Nume din istoria culturală a acestei țări,

din muzica tinereții noastre; iar între ele, cele două: unul foarte puțin cunoscut, altul care a influențat însăși evoluția folkului și rockului în România. Primul (cronologic) – veți vedea – a impresionat în fapt, și el, elita (sau viitoarea elită), al doilea a popularizat la scară națională (pentru tot natul, de la vlădică la opincă), cum nimeni n-a mai făcut-o, muzica și făuritorii ei. Și continuă să o facă.

De curând, în martie 2017, am primit de la o importantă sursă de arhive – Alex Daneș, pentru mine biograful nr 1 PHOENIX – câteva pagini dintr-un almanah „Flacăra” din 1975, cred, semnate de George Stanca. Care reglează câteva dintre biografiile acestui volum, în prima lor parte. Credeam că fișele ziaristului, filmate într-un almanah din 1973 pentru diverse emisiuni, erau cele de care îmi povestise demult; numai că ceea ce am primit de la Alex e cel puțin la fel de interesant, fa-nii unei personalități sau ai alteia îmi vor da dreptate, în fine... George este oricum cronicarul folk (din garda veche) cu cele mai multe aserțiuni preluate în acest volum, deși practic mi-a acordat un singur interviu. Pe baza acelei filmări acasă i-am și configurat un portret „Remix” în mai 2009, redifuzat în toamna trecută, știind că în mai 2017 va fi împlinit 70 de ani... Lui i se atribuie de altfel inventarea sintagmei Muzică Tânără (când n-a mai putut scrie despre folk ori rock) și faptul că a fost primul secretar al Cenaclului „Flacăra”.

Iată-l consemnat, cum am putut – într-un mic capitol în prima parte – pe Mihai Diaconescu (grație lui Stanca), el existând oricum în numeroase declarații în restul cărții. Din păcate, a plecat dintre noi când începeam emisiunile TV. Un alt nume al începuturilor, Mihai Munteanu, nu într-atât de pomenit, este mult mai bine ilustrat datorită interviului cu el din 2010, cu avantajul descoperirii unei arhive video cu domnia sa. Zona fetelor merită cercetată în continuare, începând cu Adina Dimitriu (vezi sectorul timișorean). Că veni vorba, Banatul are două trupe folk în carte, sosite pe marile scene în aceeași perioadă (ba și cu un component comun), pentru scurt timp. Plus surpriza de ultim moment (pentru mine) numită Eugen Eliu.

Din anii '70 am o datorie vizavi de grupul THALIA, care a făcut valuri ca trupă studențească din Târgu Mureș. „Cântec pentru Angela Davis” apare în topurile anului 1973! În TVR există o înregistrare live dintr-un Festival al Artei și Creației Studențești, târgumureșenii DENTES fiind prezentați pe scenă de Aurel Gherghel (posibil ca piesa să fie compusă pe versurile poemului lui Mircea Dinescu, „Grâu păzit de maci”). O altă trupă – FLACĂRA FOLK '73 – apărea în topuri din anul înființării, cu numele proaspăt acreditat de Cenaclu. Formația studențească ieșeană se intitulase la înființare FOLK GRUP '73. În martie 1974 aveau deja un mic turneu dincolo de Moldova. Cei doi membri importanți rămân pentru mine Gil Ioniță (cu o carieră ulterioară în Cenaclu, stins din păcate în 2004) și Ion Moraru, multă vreme colegul meu în TVR, de la care păstrez câteva piese proprii, trase pe un CD demo după 2000. Din '74 datează și discul lor EP, probabil și filmările TVR (emisiunea „Club T”) dintr-o incintă studențească, cea mai cunoscută rămânând pentru vecie „Din bătrâni”: „De la moșii noștri / noi am învățat / doina și balada / ce ni le-au lăsat...”. De unde și prezența acesteia pe DVD-ul din 2009 „Timpul chitarelor”. În booklet consemnam prezența oboistului Cezar Ionescu și faptul că discul Electrecord de patru melodii (primul al unei trupe folk la noi!) a apărut ca recompensă a premiului special al juriului obținut la prima ediție a festivalului „Primăvara Baladelor”. Că veni vorba de Aurel Gherghel, acesta avea să înființeze încă din 1974 un club de muzică la Casa de Cultură a sectorului 2 de pe strada Mihai Eminescu (celebrul „Z” de mai târziu), în care folkul și-a avut locul său la masă.

Dacă despre Tudor Gheorghe nu am vorbit în acest volum, este pentru că deși a apărut în postura populară în acei ani de „om cu chitară”, domnia sa nu a acceptat în interviuri categorisirea folk; cum s-a văzut mai târziu, cariera sa impresionantă s-a dezvoltat de fapt în altă direcție. Dar spectacolele sale îndeamnă la reflecție, iar discursul său artistic este în marginea protestului... Actorul Eugen Cristea a apărut la mijlocul anilor '70 pe aceleași coordonate (il avem în arhiva TVR cântând la „Primăvara Baladelor”), ba și marele muzician de astăzi Dan

Dimitriu, după ce a ținut fruntea scenelor rock cu OLYMPIC '64 ca basist, la desființarea trupei a compărut ca folkist! Alt nume interesant în aceeași perioadă – Epaminonda Tiotiu de la Cluj, astăzi celebru ca maestru păpușar – apărea înainte de Cenaclu pe scenele studențești. La fel Valeriu Penișoară la Iași.

Revin la sumarul volumului de față. O zonă de care am fost foarte interesat, bag samă acum, este aceea a Revenirilor, cum i-am zis generic, cât se poate de... eterogenă. Singurul numitor comun este perioada în care numele etalate aici au ieșit în față. Dacă Horia Stoicanu nu cred că mai are nevoie de prezentare pentru targetul folk (în ciuda îndelungatei sale absențe de pe scene, în nume propriu), Mircea Valeriu Popa și Dan Oprina s-au numărat printre pionierii genului, cu cariere în varii domenii. Dan a avut o încercare de revenire la „Folk You!” (2008), acea filmare fiind și singura dovadă a activității sale. Dan Chebac și Evandro Rossetti (cu drumuri strict diferite, prin coincidență locuind astăzi în același oraș, la Roma) au câte ceva în arhive; italianul a reluat episodic concertele (ba în diaspora, ba în România, culminând cu lansarea unui CD), românul a reintrat în studiourile de înregistrări la începutul acestui an și a revenit în iunie pentru două concerte (nu e exclus să se întoarcă în toamnă pentru lansarea unui disc!), ajutat de câțiva muzicieni cu patalama din peninsulă. Benedict Popescu are postate mai multe înregistrări folk pe youtube, revenind în anii 2000 cu instrumente neașteptate, în poziția de menestrel. Din aceeași perioadă, Horațiu Paraschivescu (dispărut în Statele Unite, cu o carieră serioasă de arhitect) a revenit la pensie acasă; oficial încă n-are operă, dar are poveste. Și tot promite un dublu album...

Cenaclul „Flacăra” rămâne peste generații un subiect interesant pentru orice ziarist, critic, antologator, fan și așa mai departe. Dacă volumul de față și-a propus să contorizeze folkiștii apăruiți până la acest fără-doar-și-poate fenomen muzical unic în lume, nu am putut să nu trec fie și în survol peste el, mai ales că l-am trăit pe viu în tinerețe. Cu Dan Andrei Aldea, folkul a intrat într-o altă eră, nu numai atunci când s-a alăturat colegilor de generație în primii ani '70, ci și în ultimul de-

cenii, atunci când i-a produs cele două CD-uri lui Doru Stănculescu. Plus restabilirea în România (inclusiv pe scenele folk și rock) din octombrie 2014. Așa arată, așadar, o primă vânzare de folk în Timpul Chitarelor, nu exclud un al doilea volum sau măcar ediție...

După dicționarele Danielei Caraman Fotea, festivalul „Om Bun” și emisiunea radiofonică „Omul cu chitara”, dar și impresionanta colecție de suplimente a publicației „Jurnalul Național” (însoțite de CD-uri!) continuate de festivalul „Folk You!”, plus volumele anterioare și emisiunile „Remix” ale subsemnatului, în 2016 au apărut cartea de interviuri a Teodorei Ionescu – „Folk pur și simplu” (volumele dedicate genului folk fiind însă mai multe!) – și cuprinzătorul volum al lui Nelu Stratone „Rock sub seceră și ciocan” (citate mai la vale de mai multe ori), cu sau fără volumul de față, e de recuperat din plin acest gen esențial al muzicii românești, care-și continuă saga, la vedere ori în underground.

Poezia muzicii FOLK

Pentru început... cu Moșul mă leg (și leg folkul!) la cap, o declarație întregită pe radio3.net, ideile de-aici regăsindu-le în mai multe interviuri pe care mi le-a acordat, dar și în câteva prezentări pe scenă de-ale domniei sale, în primul rând la „Folk You!”, festivalul pe care l-a nășit (în 2006 – așadar a doua ediție – am filmat în patru weekend-uri spectacolele din patru stațiuni diferite de la mare), dar și la concertele PASĂREA COLIBRI (concept care tot de la el se revendică și merge mai departe en fanfare și în prezent). **Florian Pittiș:** *„Ce să însemne folkul? Un om cu o chitară? Asta s-ar putea să însemne și bluesul. Un om care își cântă propriile compoziții? Și la blues se întâmpla lucrul ăsta. Folk este destul de apropiat de folclor... Să fie oare nevoia de cultură a unor oameni care și-au pierdut calitatea de țărani și n-au dobândit-o încă pe cea de orășeni? Să fie o întoarcere la origini, pentru că în antichitate versurile erau spuse acompaniate de un instrument, ceea ce se numește melopeea? Folkul să însemne numai cântece de protest? O melodie populară cu autor cunoscut? Cine știe?! s-ar putea să însemne toate la un loc...*

La început a fost un tânăr cu o chitară. Cânta la țărand, în tren, în excursii. Ridicat pe o scenă, acest tânăr și-a menținut valoarea... La țărand se purta, mai ales, coloana sonoră cu Vagabondul. La Izvor, cei veniți să se îmbăieze dădeau bani ca să asculte, la chitară, acordurile din filmele indiene la modă. (Horia Stoicanu a publicat într-o primă carte amintiri din epoca folk generică, cum i-a spus el, vizând și această zonă, n.a.) Apoi au apărut tinerii cu chitare în parcuri. Cântau acolo, într-un fel, materiale de brigada artistică. Cel din liceu cânta despre situația din liceu, cu mici înțepături la adresa profesorilor, la adresa colegilor.

Ulterior au început să-și compună alt gen de versuri, nu cronici rimate și s-a trecut la alt nivel. Oamenii se exprimau pe sine atât de bine, încât lucrurile au luat amploare. Au început să cânte în cluburi. Fiind o perioadă de «deschidere», între '65 și '71, sinceritățile exprimate pe scenă nu prea aveau urmări. Pentru mine, folkul este echivalentul voleiului.

Voleiul a fost un sport de plajă, care ajuns la rangul de sport olimpic și-a dovedit valoarea. Folkul însemna un tânăr cu o chitară care încerca să creeze atmosferă la strand, în parc, în tren, în excursii. Ridicat pe o scenă, și-a menținut valoarea."

Un om bun și o chitară... rece (dar atât de caldă:) – sintagma revăzută și adăugită de menestrelul coborât dintr-un alt veac, umblând la coarda sensibilă; nu una, ci șase! Folkul – curent muzical ținând de cultura urbană dezvoltată în secolul XX – își are sorgintea în serbările comunitare și... syndicatele revoluționare americane, întemeiate începând cu cel de la Chicago, în 1905. După generația pionierilor genului – datată în anii '30 și vecină cu bluesul și country & westernul tradițional (Joe Hill, Woody Guthrie, Leadbelly și Cisco Huston) – a urmat epoca de aur, care a culminat cu anii '60 – '70. Bob Dylan (recent premiant Nobel, nu degeaba, cum încearcă destui să-i minimizeze contribuția și influența), Joan Baez, Leonard Cohen, Arlo Guthrie și ceilalți sunt nume intrate în conștiința unei lumi întregi, în momente de criză politică americană și – prin urmare – mondială. În permanentă legătură cu postbeatnicii și mediul universitar american, dar și cu programele Stângii de peste Ocean, folkiștii au impus imaginea trubadurului modern, creator și interpret al unei muzici detonate de mesaj. Drepturile populației afro-americane, amenințarea armelor nucleare și în general a războiului, chestiuni de justiție socială și ecologism – iată primele teme ale unei muzici protestatate aflate paradoxal, în ciuda unui anume primitivism al exprimării, în continuă expansiune, avangardă, modă.

Cam acesta era tonul cu care începea în 2000, la TVR 2, primul episod din ciclul documentar Folk (emisiunea „Televiziunea, dragostea mea!”, rebrenduită după un an în „Remix”). Iar mai apoi, cu referirile din arhiva TVR la partea... politică a terenului, un reportaj semnat de o adevărată doamnă a ziaristicii românești, **Catinca Ralea**: „*Luni, 27 martie 1972, a început la San Jose, California procesul Angelei Davis (...) La începutul secolului, un tânăr emigra din Suedia în Statele Unite ale Americii. Era poet, avea sufletul entuziast și pur. Ajuns în Statele*

Unite, participă la mișcarea sindicală și compune poezii și cântece muncitorești de luptă. Un tânăr entuziast și plin de viață. Autoritățile pe care le jena au găsit o soluție: i-au înscenat un proces penal și l-au condamnat la moarte. Îl chema Joe Hill. Și Balada lui Joe Hill spune: «Joe Hill n-a murit, Joe Hill nu moare»...”

„El cântă tot ce știe și tot ce știe cântă, / și tot ce spune-i cântec și-i adevăr curat, / și multe din aceste-ntâmplări care-l frământă / în minte-ți vor rămâne, prin ani, de neuitat. // Cunoaște bine totul, ne știe-ncurcătura / ce ne-a-mbrăcat în albe cămăși de cicatrici; / de cântecele lumii îi este plină gura / și câteva din ele le va cânta și-aici!” (E. Kastner – „Îndemnul unei șansonetiste”)

În 1990, cu febra primei reviste „Rocker” care tot nu apărea odată, m-am întors la „Universitas”, locul unde am avut prima trupă rock, atunci când am ajuns în București. Și m-am dus direct la doamna Ana Lazăr, un fel de mama răniților pentru trupele studențești din Universitate, care m-a ajutat cu documentație și toate cele. S-a întâmplat ca „Rocker” să fie prima revistă cu profil muzical din România postdecembristă. În pofda trimeriei clare a titulaturii într-o anumită direcție, n-am avut nici o apăsare să fac pași și pe lângă drumul programat. Nu până la Loredane și Cotabiți, cum apăruse o sintagmă (pentru că reflexele optzeciste au continuat, în presa centrală, mult timp), ci spre frații întru protest (n-am găsit altă rimă) folkiști. Așa că revistuța noastră de metalști, a celor fugiți de acasă – după debutul în forță cu un interviu biografic cu Cristian Minculescu de la IRIS – a trecut la un dosar al festivalului studențesc (inițial consacrat de folk) „Primăvara Baladelor”. Cu fotografii rare de jurați (cu Relu Gherghel cot la cot cu Dan Aldea), cu evoluțiile folkiștilor de la început deveniți rockeri și tot așa...

A fost un mic scandal „de cabinet” la o revistă „concurrentă” (ghilemele pentru că noi nu resimțeam concurența): că de unde am luat noi pozele alea, pe care alții nu le aveau etc. De la Ani Lazăr, căreia îi mulțumesc și pe această cale pentru toate clipele petrecute acolo. După 20 de ani de la prima întâlnire ne-a vizitat o dată și la Club A, adusă de Aurel Gherghel, s-o țină Dumnezeu în pază, că atâtea generații a

ajutat; de la dl Relu am aflat de când se cânta de fapt în așezământul de pe strada Schitu Măgureanu și cine era aceeași mamă a răniților! Iar aici le dau cuvântul ziariștilor de ieri și de azi, **Aurel Gherghel** și **Nelu Stratone**, printre primii mei intervievați, la un loc. Pe primul l-am și găsit în arhiva TVR, prezentând o gală a câștigătorilor Festivalului Artei și Creației Studențești, la Târgu Mureș, cu o glorie din zonă – grupul atunci folk DENTES, al facultății de Stomatologie.

„La noi s-a cântat dintotdeauna cu chitara, cu muzicuța de gură, pentru că erau ușor de procurat; fabrica de la Reghin făcea instrumente competitive. Iar cu chitara acustică se cânta fetelor, pe bancă în parc, se cânta și pe scara blocului. Au fost și influențe de-afară, de la Bob Dylan, Joan Baez și ceilalți, dar până acolo ne-a vizitat – în '68, la «Cerbul de Aur» – Hugues Aufray, care transpusesese tehnica și maniera engleză (cu balade irlandeze, scoțiene)... Folkul e simplu, direct, fără pretenții, intim ca mesaj, a câștigat mult și ușor. La Galele «Săptămâna 1971» i-am avut invitați premianți pe Marcela Saftiuc și Mircea Florian, dar primul mare festival – național – de folk a fost acela organizat de Ursulești la clubul «303».”

Din păcate nu i-am prins nici pe Aufray în 1968, nici pe Melanie Safka (în octombrie 1972, la Sala Radio, patru concerte!), dar am fost după 1989 la concertele Joan Baez și Donovan. Revenind la oile noastre, Nelu Stratone nota tot atunci o influență a vremii mai apropiată, cel puțin geografic, ca americanii – italienii Bobby Solo, Modugno și Adriano Celentano, care apăreau cu chitara rece prin filmele muzicale ale vremii. Apoi îl scotea din tașca cu amintiri pe unul dintre primii folkiști români dacă nu chiar primul, în opinia sa, Bebe Paraschivescu (pomenit și de Doru Stănculescu), care cânta piese ușurele și drăguțe la cluburile de studenți, în București. Relu Gherghel îl întrerupe cu Benedict Popescu. Apoi părerile coincid: Mircea Florian, Marcela Saftiuc...

„Primele grupuri folk au apărut chiar din '70, la clubul «303», cu o vioară, un pian, un fluier, percuție. În '72, trupa lui Mihai Diaconescu care cânta «Cine-a furat luna» avea vreo șapte persoane. Înainte fusese

și grupul lui Mircea Valeriu Popa, a venit și CEATA MELOPOICĂ a lui Florian, cu Zaharia și PRO MUSICA lui Ilie Stepan, care a luat mai multe premii la a doua ediție a «Primăverii Baladelor». Bineînțeles, Vali Sterian și Carmen Marin (un fizician cu texte mișto care s-a retras, iar Vali a cântat cu o fată numită tot Carmen). Dar înainte de aceștia, Doru Stănculescu, Horia Stoicanu, Nicu Vladimir, Mircea Vintilă. În rest, pionierii genului nu au fost neapărat și cei care au rămas în istorie sau care s-au consacrat; au venit alții mai buni.”

Octavian Ursulescu dă drumul la rândul său robinetului cu amintiri: „Am fost un elev eminent, care a luat cu 10 la admitere la Electrotehnică, apoi a terminat facultatea târâș grăpiș. De ce? Împreună cu FSU, cu frate-meu, am pus bazele unui pop-club la clubul «303», dar am mai prezentat muzică și pe la ASE (lângă secția de Pașapoarte de pe strada Iorga) și la «Petrol și Gaze», lângă Dalles... Era ca un miracol pe vremea aceea. Veneau patru – cinci sute de studenți săptămânal, într-o sală lungă, oameni care ascultau și comentau discuri primite de peste tot, în primul rând prin stewardese și piloți. Cornel Bunea ne adusese magnetofon, FSU venise de la Cornel Chiriac cu boxe, le pictase frumos. Transcriam clasamentele din «Billboard» pe care și le copiau toți...”

Era nasol, n-aveai voie să pronunți nici măcar folk și atunci am inventat un subterfugiu: i-am zis «Oop-Club», o onomatopee dacă ne întreba cineva, care de fapt însemna «Pop-Club», cum îl știu toți până astăzi. Desenam pe carton afișele cu programul fiecărei întruniri, ne preocupam... Și așa am organizat primul festival de folk, cred că în 1971. A debutat și Mircea Vintilă acolo, toată lumea era la început, dar a fost bine. În mediul acesta studențesc, folkul și poezia vor fi prins dintotdeauna. Era acea perioadă plină de festivaluri; la Cerb, începând din '68, cântăreții erau aduși cu avionul la Băneasa, apoi și primul festival «Club A» din '69.”

Prieten de câțiva ani buni întru Cornel Chiriac, dar nu numai, **Radu Nicolescu** mi-a trimis la un moment-dat câteva note revelatoare despre acel prim festival al Ursuleștilor, surprinzător pentru combi-